

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

6175-WP-173-95/15

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2015 r.

Pan

Piotr Duda

Przewodniczący

Prezydium Komisji Krajowej

NSZZ "Solidarność"

Data rejestracji: AP/
Nr dokumentu: BPS
Oryginał dnia: PDE
Udzielono: BBK
SPK

Szanowny Panie Przewodniczący

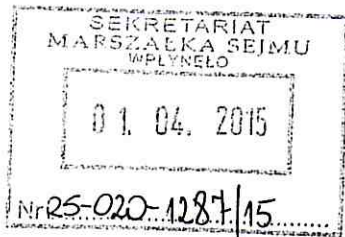
Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję w trybie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 167) poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Anna Bańkowska), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, 1 kwietnia 2015 r.

Grupa posłów

KP SLD

Szanowny Pan

Radosław Sikorski

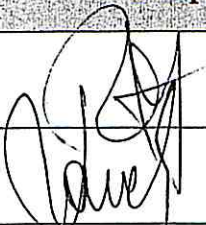
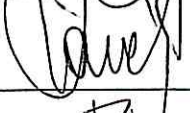

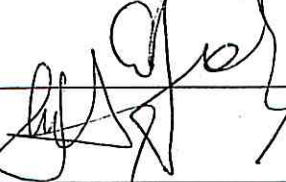

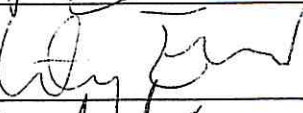
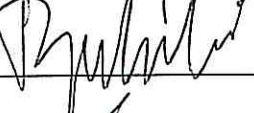

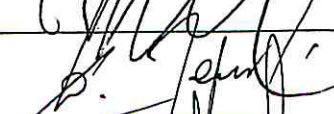

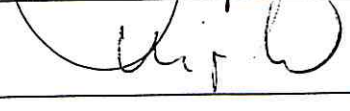
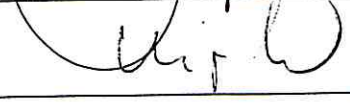
Marszałek Sejmu RP

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

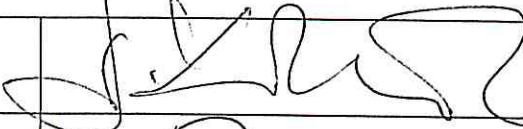

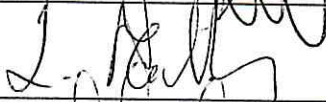
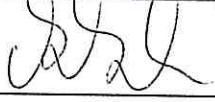
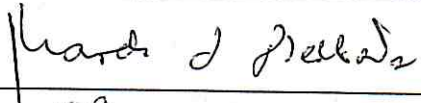
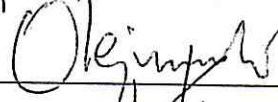

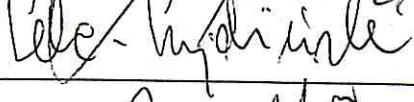

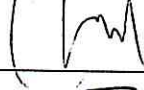

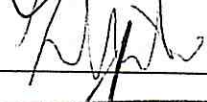
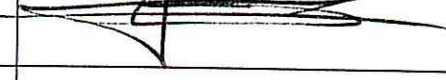
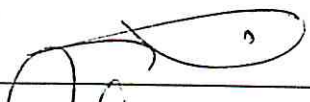

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy posłankę Annę Bańkowską.

Lista posłów popierających projekt ustawy o zmianie
ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Lp.	Nazwisko i imię	Klub	Podpis
1.	AJCHLER Romuald	SLD	
2.	ALEKSANDRZAK Leszek	SLD	
3.	BALT Marek	SLD	
4.	BANASZAK Maciej	SLD	
5.	BAŃKOWSKA Anna	SLD	
6.	CEDZYŃSKI Jan	SLD	
7.	CHMIEŁOWSKI Piotr	SLD	
8.	CZERNIAK Jacek	SLD	
9.	CZYKWIN Eugeniusz	SLD	
10.	DOMARACKI Marek	SLD	
11.	ELSNER Wincenty	SLD	
12.	GARBOWSKI Tomasz	SLD	
13.	GROMADZKI Jarosław	SLD	
14.	IWIŃSKI Tadeusz	SLD	
15.	JOŃSKI Dariusz	SLD	
16.	KAMIŃSKI Tomasz	SLD	
17.	KĘPIŃSKI Adam	SLD	

Lista posłów popierających projekt ustawy o zmianie
ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

18.	KLEPACZ Witold	SLD	
19.	KŁOSOWSKI Krzysztof	SLD	
20.	MATUSZCZAK Zbigniew	SLD	
21.	MILLER Leszek	SLD	
22.	NAPIERAŁSKI Grzegorz	SLD	
23.	NIEDBAŁA Marek	SLD	
24.	OLEJNICZAK Cezary	SLD	
25.	OSTROWSKI Artur	SLD	
26.	PRZĄDKA Stanisława	SLD	
27.	SEKUŁA-SZMAJDZIŃSKA Małgorzata	SLD	
28.	STOLARSKI Marek	SLD	
29.	TOMASZEWSKI Tadeusz	SLD	
30.	WENDERLICH Jerzy	SLD	
31.	WONTOR Bogusław	SLD	
32.	WZIĄTEK Stanisław	SLD	
33.	ZABOROWSKI Zbyszek	SLD	
34.	ZBRZYŻNY Ryszard	SLD	

Ustawa

z dnia ..... 2015 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu
Ubezpieczeń Społecznych

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, 1717, 1734, z 2014 r. poz. 496, 567, 683, 684, 1682) w Dziale II Emerytury, po rozdziale 4, dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Art. 56a.1. Emerytura bez względu na wiek przysługuje ubezpieczonemu, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
1) kobieta, jeżeli ma co najmniej 35 – letni okres składkowy;
2) mężczyzna, jeżeli ma co najmniej 40 – letni okres składkowy,
oraz przez cały okres, o którym mowa w pkt 1 i 2, podlegali ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym.

Art. 56b. 1. Emerytura, o której mowa w art. 56a, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25, przez dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego.

2. Emerytura obliczona na zasadach określonych w ust. 1 nie może być niższa niż kwota najniższej emerytury.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba wydania ustawy. Przedstawienie rzeczywistego stanu w normowanej dziedzinie. Wykazanie różnicy pomiędzy stanem dotychczasowym a projektowanym. Przedstawienie przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ubezpieczeni posiadający co najmniej: kobiety 35-letni okres składkowy oraz mężczyźni 40-letni okres składkowy, a niemający określonego przez przepisy wieku, nie mają prawa przejścia na emeryturę. Dotyczy to szczególnie pracowników. Wielu pracowników mających bardzo długi staż pracy napotyka, w okresie kilku ostatnich lat poprzedzających osiągnięcie przez nich ustawowego wieku emerytalnego, na istotne problemy utrudniające aktywność zawodową. Wynikają one najczęściej z następujących przesłanek:

- 1) zwiększona absencja chorobowa, spowodowana „zużyciem” organizmu przez lata ciężkiej pracy, potęgująca prawdopodobieństwo utraty pracy.
- 2) wieloletni staż pracy, szczególnie pracy fizycznej, jest czynnikiem poważnie zniechęcającym pracodawców do zatrudniania takich pracowników – pracownik taki w praktyce jest zdany na łaskę dotychczasowego pracodawcy, jeśli zaś utraci zatrudnienie to prawdopodobnie nie znajdzie już nowego,
- 3) wieloletnia praca wywiera istotny, negatywny wpływ na wydajność pracowników u schyłku kariery zawodowej, a każdy kolejny rok pracy znacząco pogarsza stan ich zdrowia.

Projektowana ustawa ma na celu stworzenie pracownikom o bardzo długim stażu możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem ustawowego wieku emerytalnego. Proponowane rozwiązanie dotyczyć ma kobiet, które mają okres składkowy wynoszący co najmniej 35 lat oraz mężczyzn, mających okres składkowy co najmniej 40 lat.

Biorąc pod uwagę fakt, że do okresu składkowego nie zalicza się m.in. okresów niezdolności do pracy z powodu choroby czy okresów nauki (są to lata nieskładkowe), proponowane rozwiązanie dotyczyć będzie w praktyce osób, które rozpoczęły pracę w wieku ok. 20 lat i w całym okresie zatrudnienia (ew. działalności gospodarczej) miały niewielkie okresy absencji chorobowej lub bezrobocia.

Projektowana ustawa kreuje swoistą nagrodę, jaką jest niewątpliwie większa elastyczność w określaniu momentu przejścia na emeryturę, dla tych osób, które będą miały bardzo długi staż ubezpieczeniowy – i to staż oparty na faktycznej aktywności zawodowej, bowiem pod uwagę będą brane jedynie lata składkowe.

W ustawodawstwie polskim funkcjonują obecnie dwa przepisy odnoszące się do osób posiadających 35-letni (kobiety), czy 40-letni (mężczyźni) okres ubezpieczenia.

Są to uregulowania zawarte :

- 1/ w art. 26b zmienianej ustawy dotyczące tzw. emerytury częściowej, oraz
- 2/ w art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 170 z 2014 r. poz. 598, 1682).

W pierwszym przypadku warunkiem otrzymania emerytury częściowej jest oprócz posiadania okresu ubezpieczenia składkowego i nieskładkowego, odpowiednio 35 i 40 lat, także minimalnego wieku: kobiety - 62 lata, mężczyźni 65 lat.

W przypadku drugim, gdzie mowa jest o świadczeniu przedemerytalnym, warunkiem jego otrzymania jest poza posiadaniem „okresu uprawniającego do emerytury” wynoszącego co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, także rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Oba uregulowania nie dotyczą, więc grupy ubezpieczonych, których zakresem podmiotowym obejmuje niniejszy projekt. Są to osoby mające odpowiednio długi 35 i 40 letni okres ubezpieczenia, liczony tylko z okresów składkowych oraz nieposiadające możliwości zatrudnienia.

W 2013 r. liczba bezrobotnych w wieku 50+ wynosiła ok. 520 tys. osób (24,3 % ogółu bezrobotnych). W porównaniu z rokiem 2012 zanotowano wzrost o 7,8%. Warto też nadmienić, że w 2005 r. było to tylko 16 % ogółu bezrobotnych. Obecne szacunki wskazują, że osoby w wieku 60+ stanowią 3,4% ogółu bezrobotnych (ok. 80 tys. osób), a osoby w wieku 55-59 lat stanowią 10,7% ogółu bezrobotnych (ponad 200 tys. osób).

Proponowane rozwiązanie jest korzystne zarówno dla państwa, gdyż stworzy silny bodziec do aktywności zawodowej i to aktywności rejestrowanej

by uzyskać wymagany okres ubezpieczenia, zaś dla osób które wymagany okres ubezpieczenia uzyskały stanowi swoisty bufor, na wypadek utraty pracy, czy szansy zarobkowania. W ten sposób uzyska się korzystne zmiany prawne, społeczne i gospodarcze.

2. Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa.

Skala skutków finansowych projektowanego rozwiązania jest trudna do oceny – jednakże jest oczywiste, że globalna kwota przychodów budżetu państwa, budżetów samorządów oraz funduszy publicznych (FUS, NFZ) znacząco przewyższy kwotę dodatkowych wydatków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jaką kreuje ta ustawa. Zwiększona skłonność do podejmowania pracy rejestrowanej (bo taka pozwala zaliczyć okres stażu ubezpieczeniowego) przyniesie zwiększone wpływy do budżetu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływów do Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz wpływów do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek ubezpieczenia społecznego.

Można także oczekiwać, że część ubezpieczonych, mając możliwość uzyskania emerytury, nie będzie składała wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy. A biorąc pod uwagę finanse publiczne oznacza to potencjalne oszczędności, bowiem wysokość renty wg. obecnego stanu prawnego byłaby wyższa niż wysokość emerytury. Osoby korzystające z prawa do emerytury bez konieczności osiągnięcia wieku ustawowego 67 lat, pozostające bez pracy w momencie składania wniosku o emeryturę, uzyskają stały dochód – będzie to w praktyce oznaczało dla części z nich utratę możliwości uzyskania świadczeń społecznych (przede wszystkim dodatku mieszkaniowego lub świadczeń z pomocy społecznej) z powodu przekroczenia progu dochodowego. Projektowana ustawa powodować może jedynie znikome zwiększenie wydatków publicznych. Ponieważ wyliczenie kwoty przysługującej emerytury odbywa się w warunkach zreformowanego systemu emerytalnego, poprzez podzielenie kwoty zarejestrowanego i zgromadzonego kapitału przez średnią oczekiwaną długość życia, wcześniejsze rozpoczęcie wypłaty emerytury oznacza jedynie zmniejszenie kwoty miesięcznego świadczenia w porównaniu

z sytuacją, gdyby ubezpieczony czekał do osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego. Nie wymaga to natomiast zaangażowania środków publicznych. Z takim zaangażowaniem moglibyśmy mieć do czynienia jedynie w przypadku, gdyby kwota wyliczonej emerytury była niższa niż kwota najniższej emerytury. W takim wypadku zwiększenie świadczenia do kwoty najniższej emerytury byłoby finansowane ze środków budżetowych. Wydaje się jednak mało prawdopodobne, aby kobieta mająca 35 letni staż pracy (a tym bardziej mężczyzna z 40 letnim stażem) nie wypracowała sobie minimalnej emerytury. Jeżeli nawet, takie przypadki zdarzą się to będą one miały charakter jednostkowy.

Tak, więc można z całą pewnością stwierdzić, że projektowana ustawa nie spowoduje zwiększenia wydatków publicznych.

W praktyce, aby nabyć prawo do przejścia na projektowaną emeryturę należałoby podjąć pierwszą pracę w wieku minimum 20 lat i od tego dnia pracować nieprzerwanie. Biorąc pod uwagę fakt, że na współczesnym rynku pracy bardzo trudno jest zachować ciągłość zatrudnienia, oprócz okresów chorobowych pojawiają się okresy bardziej lub mniej krótkotrwałego bezrobocia – proponowane rozwiązanie będzie dotyczyło przede wszystkim osób, które podjęły zatrudnienie w bardzo młodym wieku.

ZUS nie publikuje danych, z których wynikałoby, jaką ilość lat składkowych mają osoby przechodzące na emeryturę. Wszystkie dane dotyczą łącznie lat składkowych i nieskładkowych. W tej sytuacji, biorąc pod uwagę dostępne dane ZUS dotyczące stażu ubezpieczeniowego osób przechodzących na emeryturę w ostatnich latach wnioskodawcy szacują, że z projektowanego rozwiązania może skorzystać łącznie, w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania ustawy kilkadziesiąt tysięcy osób.

3. Przedstawienie założeń projektów podstawowych aktów wykonawczych.

Uchwalenie projektowanej nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie spowoduje konieczności wydawania nowych, jak również zmiany istniejących aktów prawnych.

4.Oświadczenie o zgodności projektowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

5.Wyniki przeprowadzonych względem projektu konsultacji.

Względem projektu ustawy nie przeprowadzono konsultacji.